Dinsdag 6 Augustus 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4878

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog. Telef. 1558, Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres: Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Aardbeving in Santo Domingo blijkt zware ramp te zijn.

Elf plaatsen door een vloedgolf overstroomd.

Byrnes onthult Molotovs Dictatoriale lusten.

Het Turkse cabinet is afgetreden.

HET BEVEND CARAIBIE.

Kleine schokken duren nog voort in de aardbeving die de hele Caraïbische omgeving met schokken op haar vesten. Hoge golven klotsten tegen de kusten van Santo Domingo en in San Juan werd de beving duidelijk waargenomen, omdat er een golf van ettelijke duimen was. De mensen renden de straat op, maar er vielen ook geen slachtoffers. Er vielen ook geen slachtofers. Enkele gebouwen leden schade.

Op Trinidad werd ook een betrekkelijk hevige schok gevoeld (San Juan, (AP) 5.8).

Bewesten van Puerto Rico werd in de Atlantische Oceaan een schok waargenomen (New York, (AP) 5.8).

Een zachte schok deed de Jufferslanden trillen, maar er was geen schade (St. Thomas, (AP) 5.8).

Cuba gevoelde Maandag lichte trillingen (Habana, (AP) 5.8).

Het Noordamerikaanse Rode Kruis seinde aan de Rode Kruisgroepen in Haïti en Santo Domingo [illegible] men soms hulp nodig had (Washington, (AP) 5,8).

Twee personen in Ciudad Trujillo werden gekwetst en de verbinding met de steden in het Noorden van Santo Domingo is verbroken door de aardbeving. Men vermoedt dat enkele steden ernstige schokken hebben gehad. Het is hier de heftigste aardbeving sedert 1943. De regering heeft hulpbrigades uitgezonden naar de vallei van Monte Christi, waar de paatsen Santiago, (50.000 inwoners), San Francisco de Mayoris, Moca en Sanchez schade hebben ondervonden.

Ook Puerto Plata, aan de [illegible]kust met 11.000 inwoners en Mantanzas aan de kust hebben schade geleden van de beving en abnormaal hoge golven die de stad in sloegen. In Molina liep de zee ongeveer een kilometer het land in om even plotseling terug te vallen, zodat vele dingen meegesleurd werden. De verbindingen zijn verbroken. La Nacion heeft verslaggevers en fotografen het land in gestuurd (Ciudad Trujillo, (AP) 5.8).

Een vloedgolf overstroomde elf plaatsen in Santo Domingo bezuiden de bergketen Monte Christi. Het aantal doden is niet bekend. Leger, politie en brandweer zijn op weg. Het Rode Kruis is in actie. Vooral getroffen zijn Mosca, San Francisco de Macoris, Matanzas en Nagua. Hier liggen ettelijke huizen in puin. De Kamers van Koophandel en de Spaanse-Dominilaanse vereniging van architecten en ingenieurs hebben de handen ineen geslagen om in samenwerking met de regering nog te redden wat te redden en te herstellen wat te herstellen valt.

Weinig schade in Haïti.

In Port-au-Prince werd weinig beschadigd, maar zoveel te meer in de kleinere plaatsen in het Noorden van Haïti, vooral in de buurt van de Dominicaanse grens. Vijftig huizen zijn zwaar beschadigd en verschillende kerken zijn verwoest. In Le Borgne werden negen huizen verwoest (Port-au-Prince, (AP) 6.8).

Dominicanen vluchten in de bossen.

De bewoners van verschillende plaatsen in Santo Domingo zijn bang de bossen in gevlucht, waar zij een prooi van de honger worden. De regering overweegt om vliegtuigen met voedselpakketten over de wouden te sturen. Men vreest dat de gevluchten nog niet eens gehoord hebben hoe hard het land getroffen is. (Ciudad Trujillo, (AP) 6.8).

DE VREDES-CONFERENTIE.

Steeds de procedure.

Molotov bleef hameren op de noodzaak van een 2/3 meerderheid bij de stemmingen. De Britten zouden genoegen willen nemen met een gewone meerderheid. Noorwegen en Canada steunen de Britten, Wit-Rusland steunt Molotov.

Ook zeide Molotov verrast te zijn met Byrnes' voorstel om de raad van ministers van buitenlandse zaken gelijktijdig met de conferentie te laten vergaderen.

Terugkerende tot de stemmingsquaestie zeide Molotov, dat drie Sovjet-republieken, Tsjechslowakije, Frankrijk, Polen, Joegoslavië, Hellas en Ethiopië het meest van de oorlog geleden hadden en bij een gewone meerderheid in de minderheid zouden kunnen komen. Hij stelde daarom voor, dat men de paragraaf zo zou wijzigen, dat mocht een voorstel geen 2/3 meerderheid krijgen, de staten die voor gestemd hadden, niettemin het recht zouden hebben het voorstel door te sturen naar de raad van ministers.

Nederland blijft bij een gewone meerderheid voor alle voorstellen der conferentie. Byrnes deelde mede, dat de Verenigde Staten het Britse voorstel steunen. België steunde Nederland, maar deelde mede dat als het Nederlandse voorstel er niet zou komen, het voor het Britse zou stemmen. Nieuw-Zeelands W. J. Jordan was voor een gewone meerderheid, maar bracht de vergadering aan het lachen toen hij vroeg welke meerderheid nu nodig zou zijn om dit voorstel over de stemmingen zelf erdoor te krijgen.

China, Noorwegen en Canada staan achter het Britse voorstel (Parijs, (AP) 5.8).

Ruslands bedoelingen.

James Byrnes deelde in de vergadering van het Comité over de Reglementen mede, dat Rusland sedert de besprekingen te Potsdam steeds getracht heeft om de deelneming aan de vredesconferentie tot het kleinst mogelijke aantal te beperken en dat Molotov getracht heeft dat de Ministerraad de vredesverdragen aan de Conferentie zou kunnen dicteren! Ik heb nog geen woord critiek laten horen, aldus Byrnes, en ik heb ook niet naar de motieven gevraagd, welke de Sovjet-afvaardiging bezielen, maar ik ben verrast, dat de heer Molotov opeens begint mij te critiseren over mijn steun aan het voorstel van den heer Mackenzie King (over de stemmingen).

Molotov antwoordde hierop, dat hij verbaasd was, dat Byrnes King steunde omdat hij indertijd hetzelfde al had voorgesteld en Byrnes toen niets zeide.

Byrnes zit maar zes stoelen van Molotov af en terwijl hij sprak, leunde Molotovs tolk N. V. Pavlov voorover om vooral geen woord te missen. Molotov zelf vertrok geen spier (Parijs, (AP) 6.8).

NIEUWE TURKSE REGERING.

Peker, die intertijd met Kemal Ataturk gevochten heeft in opstand tegen het sultanaat, is thans belast met de cabinetsvorming nadat het cabinet-Sarakoglu gisteravond is afgetreden in verband met de binnenlandse politiek. Het aftreden van Sarakoglu is een van de grootste poltieke gebeurtenissen sedert Ataturks dood in 1938, toen Ismet Inönü hem als president opvolgde. Het schijnt dat vooral de duurte de crisis heeft veroorzaakt.

Peker kwam voor de radio om te zeggen, dat het oude cabinet nog tot Maandag de lopende zaken zal afdoen. Vermoedelijk zal Peker alle veertien nieuwe ministers benoemen, met uitzondering van dien van buitenlandse zaken. Dit laatste zal bedoeld zijn als een geste dat de buitenlandse politiek van Turkije stabiel is. Minister van Buitenlandse Zaken is Hassan Saka (Ankara, (AP) 6.8).

GEVECHTEN BIJ PALERMO.

Politie en boeren zijn bij Palermo (Sicilië) slaags geraakt in verband met het feit, dat de regering de oogst zich heeft toegeeigend. Vier politiemannen zijn al gedood en een onbekend aantal boeren. Vrouwen hebben zich bij de boeren geschaard in oppositie tegen de politie die het regeringsdecreet ten uitvoer moet leggen. De politie kwam met pantserwagens. Ook uit de omgeving van Bari (waar Sinterklaas begraven is — Red.) komen berichten omtrent ordeverstoring. Hier heeft de politie op een menigte van 35.000 werklozen gevuurd, toen dezen het paleis van den prefect bestormden. In Milaan demonstreerden 700 werklozen en dwongen de winkels om te sluiten. Elders, in Codigo, Ferraza enzo, heerst een algemene staking tegen de voortgezette werkloosheid (Rome, (AP) 6.8).

Typhus-epidemie.

„Il Tempo" te Rome meldt dat duizenden getroffen zijn door een typhus-epidemie als gevolg van het drinken van water naar men zegt. De getroffen streken zijn Diano en Marina bij Genda (Rome, (AP) 6.8).

GOEDE BUREN.

Een zegsman van Buitenlandse Zaken te Warszawa zeide, dat de verhouding tussen Polen en Tsjechoslowakije goed is. Dit werd medegedeeld in verband met de grensquaestie in Silezië (Warszawa, (AP) 6.8).

WEER UITGESTELD.

Regen en wind hebben den Chileensen zwemmer Jorge Beroetta, die het Kanaal van Dover naar Kales (Calais) zou overzwemmen, doen besluiten de poging uit te stellen (Londen, (AP) 6.8).

ERKENNING NIEUWE BOLIVIAANSE REGERING.

Uruguay heeft de nieuwe door een omwenteling aan het bewind gekomen regering van Bolivia erkend, omdat het ervan overtuigd is dat het een democratisch regiem is (Montevideo, (AP) 5.8).

„VOORLOPIGE HEBREEUWSE REGERING"

In Parijs heeft zich een Comité van Nationale Bevrijding geconstitueerd, dat zich tijdelijk bewind noemd, hangende de vestiging van een voorlopige Hebreeuwse regering. Het comité heeft een beroep gedaan op de ministers van buitenlandse zaken die in verband met de vredesconferentie in de stad zijn met verzoek om toegelaten te worden als Hebreeuwse Afvaardiging op de vredesconferentie. Samuel Merlin, secretaris-generaal van het comité. hield een persconferentie waarop hij zeide dat het comité van nationale bevrijding de verzetsbeweging in Palestina vertegenwoordigt. „Wij zijn besloten de vrijheid en bevrijding van heel Palestina te krijgen, zowel voor ons als voor de niet-joodse bewoners", zeide hij.

Het Comité acht zich ook te spreken namens de statenloze Joden uit Europa en Palestina (Parijs, (AP) 5.8).

MILITAIRE SAMENWERKING.

Naar verluidt zou Harry S Truman nieuwe plannen inzake militaire samenwerking met de Amerikaanse republieken zo spoedig mogelijk indienen. Het zou echter wel Januari 1947 worden. Punt van bespreking in standaardisatie van krijgstoerusting.

Voorts gezamenlijke oefening enz. (Washington, (AP) 5.8).

FEEST TE CIUDAD TRUJILLO.

Gisteren heeft Ciudad Trujillo het 450-jarig jubileum van haar bestaan gevierd met een Pontificale H. Mis, optochten in klederdrachten uit de tijd der stichting en een boodschap van President Trujillo aan de volken van Amerika (Ciudad Trujillo, (AP) 5.8).

GIJZELAAR.

De Noordamerikaanse majoor George Woods die met vrouw en kinderen een toertje in de buurt van de Joegoslavische grens in de geallieerde zone bij Trieste maakte, werd door de Joegoslaven gepakt en in hechtenis gesteld. Kort geleden werden er een paar Joegoslaven door Noordamerikaanse patrouilles gedood (Trieste, (AP) 5.8).

NENNI ACHT VOORWAARDEN NIET AANVAARDBAAR.

Pietro Nenni, de Italaanse minister zonder portefeuille, keerde uit Parijs terug na besprekingen met de Grote Vier en vele kleine. Hij ontmoette Alcide de Gasperi en zeide tot journalisten dat de voorwaarden van het vredesverdrag voor Italië niet aanvaardbaar waren, tenzij de internationale zone van Trieste wierd uitgebreid tot de hele Westkust van Istrië, en de quaestie der Italiaanse koloniën wierd uitgesteld; voorts achtte hij betere faciliteiten nodig voor de electrische centrales te Briga, Tenda, Moncenisso enz., zelfs als die aan Frankrijk zouden worden gegeven. Nenni zeide, dat twee commissies, een voor politieke en een voor economie, een Italiaanse afvaardiging zouden horen en als deze met de wijzigingen accoord gingen, zou de vredesconferentie er uiteindelijk over krijgen te beslissen.

De Gasperi zal vermoedelijk Woensdag vertrekken (Rome, (AP) 5.8).

HOEVEEL OORLOGEN?

Prof. Quincy Wright van de Universiteit van Chicago, geeft in een boek een lijst van het aantal oorlogen, waaraan de verschillende landen van 1480—1941 deelnamen.

Engeland nam deel aan 78 oorlogen, Frankrijk aan 71, Spanje aan 64, Rusland aan 61, Oostenrijk aan 52, Turkije aan 43, Zweden aan 26, Italië aan 25, Duitsland aan 23, Nederland en Denemarken aan 20, Amerika (in de laatste 150 jaar) aan 13, China aan 11 en Japan aan 9 oorlogen.

R.K. JOURNALIST NAAR POLEN.

Na de publicaties van verschillende Engelse bladen, en vooral van de Catholic Herald, over het gebrek aan persvrijheid in Polen, en een aanbod van het katholieke blad om een correspondent ter waarneming naar dit land te zenden, geeft de Catholic Herald nu het bericht dat een visum en een belofte van volledige medewerking zijn gegeven aan een speciale correspondent, die nu hopelijk zeer spoedig naar Polen zal kunnen vertrekken. Hij zal vooral aandacht schenken aan de omstandigheden van het maatschappelijk leven, de vrijheden der bevolking, de vraag of de Kerk vrij is, of er een geheime poiltie bestaat en of het volk leeft in vrees voor de overheid.

ONSCHULDIGE DICTATOR.

De Venezolaanse rechtbank heeft weer verscheidene vonnissen geveld over dictators in de tirannentijd van Gomez, Lopez Contreras en Medina.

Ook werd door dezelfde rechtbank een eervol vonnis uitgesproken aangaande den heer Leopoldo Batista, die onschuldig werd verklaard evenals mevrouw Celia Villamizar wier onschuld werd bewezen.

EERLIJKHEIDSMAATREGELEN VOOR DE AANSTAANDE VERKIEZINGEN.

Bij speciale commissie werd vastgesteld dat er voor de vingerafdrukken bij de verkiezingen een zekere inktsoort van vaste kleur gebruikt zal worden die na dagen pas van de vingertoppen verwijderd zal kunnen worden. Het Venezolaanse bestuur heeft een groep van scheikundigen geraadpleegd voor deze speciale inktsoort, teneinde te voorkomen dat een kiezer verschillende malen stemt en gebruik maakt van namen die niet bestaan.

TOERISTEN NAAR VENEZUELA.

El Nacional (Caracas) meldt, dat het toeristenverkeer jaarlijks ongeveer 16.000 personen zal bedragen die exclusief Venezolaanse hoofdsteden zullen bezoeken zodra de nieuwbouw van de speciale hotels voor dit doel geëindigd zal zijn.

het nieuws van vandaag

Terwijl men in Parijs nóg niet uitgepraat is over de wijze van stemmen, terwijl bloedige troebelen overal in Italië heersen als gevolg van de werkloosheid, terwijl een cabinetscrisis in Turkije heerst en schutters elkaar tot binnen de hoogwaardige sfeer van het Fort Amsterdam beschieten, siddert Caraïbië. Ons goede nabuurland de Dominicaanse Republiek is zwaar geteisterd. De telegrammen uit Ciudad Trujillo leggen daar een triest getuigenis van af.

Een aardbeving is niet, zoals het volksgeloof wil, het gevolg van een samengepropte stoommassa die zich op een gegeven moment een uitweg baant naar het aardoppervlak. Aardbevingen zijn het gevolg van spanningen, die in de aardkost ontstaan of bestaan. Dit kan gebeuren doordat onderaardse holen van enorme afmetingen instorten, doordat zware stukken aarde gaan verschuiven aan de oppervlakte e.d. Veel heviger zijn de beroeringen van bestaande spanningen in de aardkost, welke het gevolg kunnen zijn van afkoelingen, verplaatsingen e.d. Uitbarstingen, waarbij de gloeiend hete massa uit het inwendige der aarde, het zg. magma, als lava naar buiten komt zetten, gaan niet altijd gepaard met aardbevingen. zoals die welke wij thans meemaken, komen vooral voor waar de zeebodem erg onregelmatig is, dus bij de zg. diepzeetroggen. Caraïbië is daar rijk aan, zoals men weet. Soms gaat een zeebeving gepaard met een grotere of kleinere vloedgolf, die na de zeebevingsstoot komt en dus eigenlijk slechts een indirect gevolg van de zeebeving is. In de regel beperkt de zeebeving zich tot lage, maar erg lange golven.

Bekende aardbevingen zijn o.a. die van San Francisco in 1906 toen een schade van 250 millioen dollar werd aangericht, die van Japan in 1923 toen een vloedgolf grote delen van Japan verwoestte en de wereld hulp bood, en in 1932 in Griekenland toen zes kilometer land opeens losscheurde en Chalcidice bijna in een eiland veranderde en duizenden mensen dakloos werden.

Geschiedenis der Missie van Curaçao

Standaardwerk overbrugt vijf eeuwen.

Enige jaren na de ontdekking van Curaçao — volgens de traditie, maar historisch vermoedelijk niet juist, op 26 Juli 1499 door Alonso de Ojeda — begon het Spaanse gouvernement de kolonisatie, waarvan de evangelieprediking een onscheidbaar onderdeel vormde.

Hiermede begint het boek dat ter gelegenheid van het 75-jarig feest der Paters Dominicanen werd uitgegeven en dat wij reeds in het kort hebben aangekondigd. De auteurs en verdere medewerkers houden zich op de achtergrond en wij willen die bescheidenheid niet ontluisteren door hun namen te publiceren, temeer daar deze op Curaçao reeds lang niet meer onbekend zijn.

De geschiedenis van het Christendom op Curaçao valt in drie tijdvakken uiteen. Het eerste tijdvak van 1499 tot de komst van Paters Jezuïeten in 1704. In de eerste tijd kwamen ook Predikbroeders en Augustijnen wel eens naar Curaçao toe, verder Paters Hiërnonimitanen en anderen. De tijd en omstandigheden waren ongeregeld. Kerkelijk ressorteerde Curaçao onder Coro dan wel Caracas. Onder de Westindische Compagnie werd het er niet beter op, omdat de plakkaten ook hier van kracht waren, zodat alles wat zich Spaans voelde, de Indianen incluis, naar naburige landen trok. Toch landt er van tijd tot tijd een priester, soms van heel onverwachte landsaard, zoals een Boheem, op Curaçao.

1704 betekent regelmaat in de geestelijke verzorging van Curaçao. Allereerst door Jezuïeten uit de Verenigde Nederlanden (1704 tot 1742), daarna tot 1776 door priesters van allerlei landsaard. Vervolgens tot 1820 door Nederlandse Franciscanen, waarmede het tweede van de drie tijdvakken besloten wordt.

Het derde tijdvak, van 1824 tot heden is de tijd der intense missionering. Deze periode valt in twee grote delen uiteen. Eerst de periode tot 1870 als Nederlandse wereldsheren hier werken en daarna de Dominicanen of Predikbroeders.

Over de tijd tot 1920 bestaat er een uitnemende kerkgeschiedenis van Curaçao in het Gouden Jubileumboek. Dit boek wordt dan ook in grote lijnen gevolgd, al is het hier en daar aanzienlijk aangevuld met later achterhaalde gegevens.

Het zijn vooral de leides der missie geweest, die in de laatste anderhalve eeuw een stempel op Curaçao hebben weten te zetten. Niewindt allereerst, maar ook Monseigneur Kistemaker en de hierna volgende Dominicaanse Apostolische Vicarii: Van Ewijk, Reynen, Joosten, Van Baars, Vuylsteke en Verriet. Het voor ons liggende geschiedwerk — dat zeer fraai is uitgegeven en een schat van foto's bevat van de voornaamste personen en bijna alle kerken, ziekenhuizen, instellingen enz. — behandelt de kerkgeschiedenis dan ook terecht naar die personen. Het weet hier en daar een aardig nootje ertussen door te voegen, zodat het geheel, als het straks in de boekhandel verkrijgbaar komt, een ruimer debiet zal bestrijken dan alleen dat der kerkgeschiedenis. Ook op politiek en cultureel gebied vindt men er data in, verbonden als onze missie is met deze en andere takken van het openbare leven. Hoe geweldig de uitbreiding is blijkt wel, als men nagaat dat er in 1873 nog maar vier Paters in Curaçao waren. Een reis naar Westpunt in een „kitookje" was in die dagen een gewaarwording op zichzelf en in onze gemechaniseerde tijd realiseert men zich niet dat zelfs Monseigneur Verriet tijdens zijn pastoraat op Westpunt nog in zo'n rijtuig reed.

Het onderwijs vond al terstond in de missie een krachtige steun. Feitelijk kan men zeggen dat het onderwijs zoals wij dat kennen door de R.K. Missie zo is geworden, omdat voor haar komst alleen maar enkele bevoorrechten onderwijs konden krijgen. Hoe primitief dat in de eerste jaren tachtig toeging vertelt een vermakelijk verhaal op blz. 84 e.v. in dit Geschiedboek, waarin we lezen hoe Lector Reynen, een oud-provinciaal liefst, hoofd van een school werd en...... paters als ondermeesters had. Maar ze werkten en wie thans de statistieken voor in het boek nagaat en de keur van Zusters, Fraters, Frères en Broeders naleest, kan zich bijna niet begrijpen met hoeveel „bloed en tranen" dit alles is tot stand gekomen.

56% van het personeel aan onze scholen bestaat uit leken en een onderwijzersbond Don Bosco werd gesticht om de belangen van onderwijzers en onderwijzeressen te behartigen, een voorbeeld dat op Aruba door de St. Thomasclub werd gevolgd.

Het is één feit uit vele, welke dit boek tot een verzamelwerk maakt, naast geschiedwerk. Met name het laatste hoofdstuk is een grootse blik over wat er eigenlijk allemaal door de Missie rechtstreeks en vaak ook indirect wordt gedaan en als men dit alles schematisch ziet bijeen gegroepeerd, dan is dat meer dan zelfs insiders verwachtten. Kerken werden gebouwd, het onderwijs werd uitgebreid, voorbereidend en nijverheidsonderwijs vroegen de aandacht, sociale actie werd gevoerd, huizenbouw ter hand genomen, vakbonden opgericht, het apostolaat ter zee deed zich plicht in vrede en oorlogstijd. Daar zijn de Militaire Tehuizen op Aruba en Curaçao. Het Wit-Gele Kruis werkt op verschillende eilanden, de jeugdbeweging vormde na Monseigneur Verriets eerste bisschoppelijke brief een voorwerp van behartiging, het politieke leven werd in een partijvorm ondergebracht en gekanaliseerd, de pers groeide uit in verschillende organen, op het gebied van radio en film werd iets gedaan, de ziekenhuizen werden verbeterd.

Dit boek is voor een groot deel gecompileerd ut het niet meer te

verkrijgen Gouden Jubileumboek, maar er dient dan bij gezegd te worden, dat het tevens werd verbeterd.

Wij prijzen hen gelukkig, die dit boek zullen krijgen aangeboden namens de Paters Dominicanen die hier werkzaam zijn. Daar de oplage klein is, bevelen wij hen die niet tot deze gelukkigen behoren, aan zich dit overzichtelijke en fraaie boek terstond aan te schaffen (bij de St. Augustinusboekhandel), want naar wij vernemen is de oplage beperkt gehouden.

Dit boek, in zijn brede opzet getuigt ervan dat missie-prediking meer is dan wat zich binnen de kerkmuren afspeelt. Het liberalisme, dat het Christendom binnen deze muren wil beperken, heeft ongelijk gekregen. Verguist een deel des volks zijn paters en bejubelt het de autonomie dan mag het weten, dat het nimmer tot rijpheid gekomen zou zijn, als de paters het daar niet toe hadden opgevoed. Zwetst men van koloniaal beleid, dan dient men uit dit boek te horen, hoe Nederland zijn kolonisatie opvat en hoe naast de gouvernementsbedrijven, het met name de missie is geweest die Nederlands geestelijke waarden heeft overgebracht, die Nederlands cultuur met die van Oost en West heeft vermengd tot een nieuwe levensvorm.

Daarom is de betekenis van de verschijning van dit werk meer dan een simpele publicatie van de missiegeschiedenis. Hier wordt op een ogenblik dat Nederlands roeping tegenover de overzeese gebiedsdelen — Hare Majesteit gebruikte deze uitdrukking in de Troonrede — een werk gepubliceerd, waarin de vruchten van die roepingsarbeid worden uitgestald. Daarom zouden wij het prettig vinden, indien dit werk ook in Nederland kon worden verspreid. Niet alleen onder de Paters Dominicanen, maar onder het publiek in algemene zin.

ARUBA

DE GOUVERNEUR BESTUDEERT ARUBA'S WATERVOORZIENING.

Eet bij Eloy.

Zondagmiddag bezocht de Gouverneur vergezeld door den gezaghebber en Dr. Arends, Statenlid Henny Eman, en landsraad Aristides Wever het platteland van Aruba waar de toestand van de waterputten en de mogelijkheid van een betere watervoorziening werd besproken. De watervoorziening in de cunucu is op sommige plaatsen zeer slecht; op verschillende plaatsen vergenoegt de bevolking zich met brakwater. De Landvoogd volgde belangstellend de uiteenzetting en beloofde de mogelijkheden te onderzoeken en de desbetreffende voorstellen van de Volksvertegenwoordiging grondig te bestuderen. Ook wees men den Gouverneur op de slechte toestand van sommige wegen.

Onderweg werd ook een bezoek gebracht aan den plattelandsgoudwinner.

Met primitief gereedschap toonde de Arubaan hoe goedhoudende stenen tot gruis worden gestampt en gewassen en hoe dan de goudstof achterblijft.

De rit ging vervolgens langs de vroegere goudontginning naar de kokosnoot-plantage, waar de planters den Landvoogd en gevolg op kokosnootsap onthaalde. Gedurende de rondrit bezocht de gouverneur enkele cunucuhuizen die gelegen waren in het zeer mooie en wilde Arubaanse landschap, gekenmerkt door reusachtige rotsblokken, aloë en cactusplanten.

De huizen waren met vlaggen versierd en overal werd de gouverneur hartelijk onthaald.

's Avonds bezochten de Landvoogd, de Eerste Dame en Jongeheer Frans Kasteel, de gastvrije woning van Dr. Eloy Arends, waar het avondmaal gebruikt werd. Maandagmorgen was gewijd aan het bezoek van de school van de Frères te Oranjestad.

Rondgeleid door den Frère-Directeur en door Pastoor Paulus D. Groove O.P. bezocht de Gouverneur alle klassen en onderhield Zich met de leerkrachten, stelde vragen aan de schoolkinderen en wenste den directeur geluk met de bereikte resultaten.

Tevreden bestuur.

Het bestuur en de leden van de Tivoli-Club te Aruba hebben het volgende telegram naar Hare Majesteit de Koningin gezonden:

„Ter gelegenheid van het bezoek van Zijne Excellentie den Gouverneur wensen zij hierbij eerbiedig hunne grote ingenomenheid te kennen te geven met dit eerste bezoek eens landvoogds aan een club te Aruba alsmede hunne verknochtheid te betuigen aan Nederland en Oranje."

Naar Hunne Koninklijke Hoogheden Prins Bernhard en Prinses Juliana ging het volgende telegram van het Bestuur en de leden van de Tivoli Club te Aruba:

„Bestuur en Leden van de Aruba Tivoli Club wensen ter gelegenheid van het eerste bezoek eens landvoogds aan een club in de geschiedenis van Aruba hunnen grote ingenomenheid te kennen te geven, zomede hunnen aanhankelijkheid te betuigen aan Nederland en Oranje. Beide telegrammen waren getekend: namens het bestuur en leden Dr. J.E.M. Arends.

POLITIEBERICHTEN.

Werd assistentie verzocht voor wanordelijkheden in het Shanghai Restaurant. Bij aankomst van de politie bleek dat een manspersoon ruzie had gehad met een bediende en een drinkglas uit het restaurant had meegenomen. De dader was echter reeds verdwenen.

Werd assistentie gevraagd door J. G. te Savaneta daar haar man dronken was en thuis alle huisraad vernieldea Bij aankomst van de politie was G. nog wel dronken doch rustig. Door de patrouille werd in de woning echter een bajonet gevonden welke in beslag is genomen. G. verklaarde deze bajonet te hebben gevonden.

Klaagde J. V. er bij de Politie over dat honden zijn schapen en geiten doodbeten. Door de Politie zijn daar ter plaatse drie loslopende honden doodgeschoten.

Door de politie werd een danspartij gestopt in de Frans Hals-straat daar door de deelnemers aan deze danspartij entree moest worden betaald. De bewoner zal worden verbaliseerd.

Werd van de hoofdpoort van de Lago af gemeld dat een zeeman aldaar aangifte had gedaan dat hij was aangevallen ter hoogte van hotel Hollywood. Bij aankomst van de politie werd door genoemden zeeman een viertal manspersonen aangewezen als de daders. Deze zijn aangehouden en overgegeven aan de recherche voor onderzoek.

Had een lichte aanrijding plaats in de B.v.d. Veen Zeppenfeldtstraat tussen 182-H en 496-A, respectievelijk bestuurd door J. O.R. en C. Mc. D.

Oorzaak: de bestuurder van 496-A reed uit de file op het ogenblik dat auto 182-H passeerde. De schade is onderling geregeld.

Werd assistentie verzocht voor een vechtpartij te Savaneta. Bij aankomst van de politie bleek dat J.v.d.L. en R.W., in de woning van V. W., aan het vechten waren geweest. Beide personen verkeerden in staat van dronkenschap. Zij zijn overgebracht naar de Politiewacht en aldaar ter voorkoming van verdere wanordelijkheden ter ontnuchtering ingesloten.

Werd assistentie verzocht voor wanordelijkheden in de Rotterdam-Bar. Bij aankomst van de politie bleek dat een zeeman enige glazen en een barkruk had vernield. De dader is, nadat hij de schade, groot, dertig gulden, had vergoed, overgebracht naar zijn schip.

Had te Juana Morto, op de weg naar de Kustbatterij een ernstig auto-ongeval plaats, waarbij een der inzittenden werd gedood en twee anderen vrij ernstig gewond. Bij onderzoek bleek dat een vijftienjarige jongen, auto 1694 bij de bioscoop te St. Nicolaas had weggenomen, en daarmee met twee van zijn vriendjes was gaan rijden. Ter hoogte van Juana Morto is de auto door nog onbkende oorzaak van de weg geraakt en tegen een houten gebouwtje en een trankering aangereden, met gevolgd dat een der inzittenden, genaamd J.A.R. er uit werd geslingerd en onmiddellijk gedood werd. Van de beide andere inzittenden had de bestuurder een vrij diepe snijwond aan zijn hoofd, terwijl de derde vermoedelijk zijn onderarm had gebroken. De verkeerspolitie stelt een onderzoek in.

Had een aanrijding plaats op de Hoofdverkeersweg ter hoogte van Savaneta tussen twee vierwielige motorrijtuigen resp. genummerd 2067-A en 391-A, bestuurd door F.S.W. en Th. M. Beide motorrijtuigen beliepen zware materiële schade. De oorzaak van de aanrijding ligt vermoedelijk in het feit dat de bestuurster van auto 759-A passeerde terwijl auto 2067-A uit tegenovergestelde richting naderde.

Werd door een zeeman genaamd J.W.S. een ruit van auto 121-A vernield. Het bleek dat hij de ruit met zijn blote vuist had stukgeslagen waardoor hij aan zijn rechterhand was gewond. Hem is eerste hulp verleend aan de politiewacht. Nadat hij verbonden was werd de wachtcommandant door hem aangevallen waardoor hij diens overhemd vernielde.

Hij is met de gummistok gekalmeerd en vervolgens ter ontnuchtering ingesloten. Hij is voor onderzoek vernieling overgegeven aan de recherche.

Werd assistentie verleend bij de Lago Hoofdpoort voor enige dronken zeelieden die zich vandaar niet wilden verwijderen. Met gebruikmaking van de gummistok zijn zij naar hun schip gezonden.

Werd door de Politie aangehouden de korporaal schutter F. die met een militaire truck met snelle vaart door het dorp St. Nicolaas reed. Bij onderzoek bleek dat bedoelde korporaal deze truck zonder toestemming uit de garage had weggenomen. Hij is overgegeven aan den officier van de wacht van het Savaneta-kamp.

Rapport zal worden opgemaakt.

Door de politie werd een danspartij gestopt welke gehouden werd in een in aanbouw zijnd huis. De eigenaar verklaarde dat het huis gedoopt moest worden en dat hij de kosten betaalde. Aan deze danspartij namen verschillende vrouwen van verdachte zeden deel.

Verder zijn de navolgende processen-verbaal opgemaakt:

1 persoon terzake het onder de invloed van alcoholhoudende drank optreden als bestuurder van een vierwielig motorrijtuig.

1 persoon terzake als bestuurder van een autobus optreden zonder in het bezit te zijn van een vergunning.

1 persoon terzake rijden zonder enige achterverlichting.

1 persoon terzake zich van een motorrijtuig verwijderen zonder dat de motor in rust is gebracht.

1 persoon terzake parkeren op de hoek van een straat.

1 persoon terzake verkeer van rechts geen voorrang verlenen.

1 persoon terzaken optreden als bestuurder van een huurauto zonder in het bezit te zijn van een vergunning.

22 personen terzake openbare dronkenschap.

Bovenwinden

FRANSE GOUVERNEUR OP ST. MAARTEN.

Gouverneur De Natter bezocht verleden week Dinsdag en Woensdag het Franse gedeelte van St. Maarten. De Gouverneur kwam per oorlogsfregat L'Aventure aan de rede van Marigot aan, werd ontvangen door Burgemeester Constant Fleming en voerde verschillende besprekingen. O.a. zal een economische raad worden ingesteld op Guadeloupe, waarin ook St. Maarten zal worden vertegenwoordigd.

Voorts verklaarde Gouverneur De Natter dat Frankrijk binnen enkele maanden weer zal produceren en uitvoeren, zodat ook voor Guadeloupe en St. Maarten betere tijden gaan aanbreken.

Gouverneur De Natter bracht een bezoek aan den waarnemend gezaghebber Maximiliaan Huith te Philipsburg. Ook werd het St. Rose-hospitaal bezocht.

LOU LICHTVELD OP DE BOVENWINDEN.

Lou Lichtveld heeft een week lang op St. Maarten doorgebracht, waar hij o.a. een rede hield over de dromenuitleg. Hij werd ingeleid door Landgenoot Vervuurt. Er was veel belangstelling. Op Saba werd eveneens een lezing gehouden. Ditmaal over Nederland tijdens de bezetting. De rede, die door zeer velen werd aangehoord, vond plaats op het plein voor het gouvernementslogeergebouw. Donderdag heeft de heer Lichtveld ook te Windwardside gesproken.

Dit was de eerste maal dat touristen lezingen hielden op dit kleine eiland.

De heer Lichtveld, die Zaterdag op St. Maarten aankwam, ging Maandag naar Saba en keerde Vrijdag terug naar St. Maarten, omdat er geen vervoersgelegenheid naar St. Eustatius te vinden was. De heer Lichtveld zal evenwel proberen St. Eustatius via St. Kitts te bereiken.

AARDBEVING OP SABA.

Op 16 Juli werd op Saba om 23.40 uur een aardbeving geconstateerd, die ongeveer drie minuten duurde. Een dame, die ons dit schrijft, zegt dat de toestand angstig was.

PASTOOR DE BARBANSON OP SABA.

Verleden week maakte Pastoor W. de Barbanson O.P. een reis naar Saba, een van de laatste gelegenheden daar nu de orkaantijd begint en ieder bij honk wil blijven.

SPORT

WATERPOLO.

Na afloop van de jaarlijkse kampioenschappen van de sportclub 'Asiento', die Zondag as. om 9 uur beginnen, zal er in zwembad Rustenburg een waterpolowedstrijd gehouden worden tussen een Asiento-combinatie en een zevental, samengesteld uit personen, die door de zwem- en waterpolocommissie van de C.B. L.O. zijn aangewezen om te oefenen voor Barranquilla.

Ontvangen

The Catholic Apostolic Church, door P. E. Shaw, Columbia, University Press, New York 27, N.Y.

De Katholiek Apostolische Kerk heeft, dat zij al terstond gezegd, niets te maken met de Apostolische Katholieke Kerk, waartoe wij behoren. Zij is niet Katholiek omdat zij verre van algemeen is; haar leden vindt men alleen wat in Engeland en Amerika en verder in allerlei schismatieke nuanceringen in ons eigen land. Zij is niet Apostolisch omdat zij houdt dat met het leven der Apostelen het apostolaat ophield, zodat de bisschoppen geen opvolgers der apostelen zijn; zij noemt zich apostolisch omdat zij na een onderbreking van achttien eeuwen in de eerste helft der vorige eeuw zelf apostelen aanstelde, twaalf in getal, die omdat de wereld toch op zijn eind liep evenmin opvolgers hadden.

Men noemt deze mensen ook wel Irvingianen, naar Ds. Edward Irving, een Schot die uitmuntte door prediking, in Londen beroepen werd, doch daar de weelde der mensenverheerlijking niet kon dragen en eigen innovaties ging invoeren. Hij liet mensen die de geest kregen, plotseling midden onder zijn diensten **optreden.** Hierdoor kwam hij in conflict met zijn eigen kerk in 1832, stichtte toen een eigen kerk, waaruit deze Katholiek Apostolische Kerk ontstond. Het apostelschap werd hersteld, maar tegen aller verwachting werd Irving zelf niet tot apostel gekozen. Hij stierf trouwens betrekkelijk kort erna t.b.c. Zijn kerkgenootschap bestaat nog vegeterend verder. De historie van deze kerk wordt door Shaw in dit wel gedocumenteerde boek uiteengezet. Dit is een uitzonderlijk werk, omdat de aanhangers van deze godsdienst alles omtrent hun practijken geheim houden.

Deze merkwaardige kerkvorm was van de aanvang af gedoemd te verdwijnen door zijn eigen organisatie. Daar men vast verwachtte dat in 1835 de Heer op de wolken zou wederkomen, werd vastgesteld dat alleen de gekozen twaalf apostelen nieuwe predikers konden wijden. Nu is de laatste apostel in 1901 overleden, zodat alle nog levende predikanten van deze kerk heel oud zijn of mogelijk al gestorven: In 1934 leefde de jongste nog in Londen; hij was toen 65, terwijl er in Paddington nog een van 89 en in Gordon Square Church te Londen nog een van 90 was.

Of zij de twaalf jaren sedertdien verlopen hebben overleefd is ons niet bekend. Statistieken bestaan er niet, maar bij de volksstelling in 1936 in de Verenigde Staten gaven zich 2500 mensen als Katholiek Apostolisch op. Mensen die inlichtingen willen hebben stuiten af op het feit, dat in 1901 toen de laatste apostel kwam te sterven en het eind der wereld er nog niet was overeengekomen werd met niemand ooit over hoop of verwachting inzake de toekomst te spreken.

De leer van deze kerk wijkt in talloze punten radicaal af van wat de meeste christelijke kerken houden, maar uitwendig lijkt haar eredienst iet of wat op onze H. Mis. Het is Shaw's verdienste deze eredienst in zijn boek te hebben afgedrukt.

Voor de kennis der godsdiensten is dit boek een belangrijke aanwist, evenals voor de phsychologie, omdat het een probleem op zichzelf is hoe mensen ooit bij een kerk kunnen blijven behoren die zichzelf ten dode opschrijft.

MIDDEN EN ZUID AMERIKA

PAEDAGOOG GAAT OP STUDIEREIS UIT.

Den Heer Bossio, Venezolaans paedagoog, zal spoedig zijn reis aanvaarden naar de Zuid-Amerikaanse staten zoals Columbia, Ecuador, Peru, Chili, Argentinië, Uruguay en Brazilië om de nodige observaties te maken op paedagogisch gebied ten bate van het Venezolaans onderwijs. Professor Bossio is pas 28 jaren oud en is gegradueerd op zijn 18de jaar.

DEMOCRATISCH.

De nieuwe constitutie werd door de Revolutionnaire Partij overhandigd aan alle dagbladen om haar publiek te maken en erover te debatteren.

HAVENWERKEN.

El Universal meldt dat de havenwerken van La Guayra met 500 meters verlengd zullen worden en dat de hiermede betrokken onkosten de som van Bs. 14.000.000 zullen bedragen.

CURAÇAO

MORGEN EEN VERZETS-TENTOONSTELLING.

Voor het eerst in West-Indië zal morgenmiddag 16.30 uur in de toonzaal van het Cultuurcentrum een tentoonstelling van Nederlands verzet worden geopend. Het materiaal dezer tentoonstelling is speciaal voor Curaçao verzameld en nog niet eerder geëxposeerd. Bij de verzameling werd biezonder rekening gehouden met Curaçao, zodat wat op Curaçao betrekking heeft — de „verkoop" van Curaçao, George Maduro e.d. — naar voren wordt gehaald. Mevrouw Siny R. van Hall-Van der Breggen, een landskind van ons Eiland, deed dit voor haar vaderland dat zij op 3-jarige leeftijd als dochter van den oud-directeur van Openbare Werken Van der Breggen heeft verlaten. Zoals men weet is Mevrouw van Hall geparenteerd aan de familie Baiz alhier. Het is haar eerste bezoek aan Curaçao na haar vertrek ongeveer 23 jaren geleden.

De baten van deze tentoonstelling komen, na aftrek van de onkosten, ten goede aan de Stichting 1940-'45, die alle vroegere illegalen wil steunen. Deze Stichting is voortgekomen uit het Nationale Steunfonds, dat naar de trant des Amerikaansen tijds in Nederland het NSF genoemd werd.

De zwager van Mevrouw van Hall, Wallie van Hall, is oprichter van dit Nationaal Steunfonds.

Men ziet men Duitse pamfletten, bekendmakingen, waarschuwingen en mededelingen dat er weer zoveel zijn gefusilleerd. In foto's en opschriften, in krantenknipsels en ander materiaal heeft Mevrouw van Hall alles vergaard wat ons een beeld kan geven van de wrede tijd, die het Nederland doorbracht. Fel is een foto van wat brood en een bijbel met als onderschrift „Geef ons heden ons dagelijks brood", de enige bede die de Nederlanders toen op de lippen namen.

In verschillende afdelingen doorloopt deze tentoonstelling, die morgenmiddag vermoedelijk door den waarnemend-gouverneur Dr. C. Süthoff zal worden geopend, de vijf jaren. Enkele typerende namen van de afdelingen: Als een dief in de nacht; Losse samenwerking; Beginnend verzet; Hart tegen hart; de Laatste loodjes. Hier en daar ziet men afschuwelijke foto's met lijken, op... maar — terecht — heeft Mevrouw van Hall zich op het standpunt gesteld dat deze tentoonstelling niet dient als prikkelend instrument, zodat de ergste tonelen niet worden tentoongesteld.

Wij raden ieder aan te gaan kijken. De tentoonstelling is te beginnen morgen elke dag van 16.30 tot 19.30 uur geopend.

SCHIETPARTIJ IN HET FORT.

Gisteravond tegen elf uur knalden geweerschoten binnen het Fort Amsterdam. Er rende iemand onder de poort uit. Een schietende schildwacht er achteraan. Het onthutste publiek wist niet wat te doen en de mensen op Americano's terras waren ontsteld. Enkelen haastten zich over de brug, toen het schieten er weer twee of drie maal gevuurd — ophield om te kijken wie de snode aanrander was, die het gewaagd had op een Landvoogd van Curaçao. De wegrennende man had inmiddels dekking gezocht achter het schildwachthuisje, dat — overbodig, want er is geen enkel geldig motief om de openbare weg hier militair te bewaken — aan de oever staat. Brigadier Van der Veen, die op de verkeerskansel stond had tegenwoordigheid van geest genoeg om hem daar te gaan verlossen.

Het bleek...... een schutter te zijn. Binnen het Fort hadden twee schutters onmin gekregen en daar de een een geladen geweer bij zich had dacht hij op die manier de strijd te beslechten. De kogels hebben gelukkig niemand getroffen, maar sisten langs de kansel heen en zijn dus vermoedelijk ergens in het water terecht gekomen.

Uit het Waterfort kwam assistentie opdagen, omdat men dacht met een overval te doen te hebben. Het liep uit op een gezellige kout, terwijl de toeschouwers na enige tijd een D-auto van de politie zagen voorrijden om den euveldoener op te pikken.

Wij willen niet nalaten hulde te betogen aan een onbekenden jongenman uit het publiek, die de preekstoel besteeg en regelend ging optreden, toen brigadier Van der Veen het verkeer aan zijn lot moest overlaten.

RECTIFICATIE ADMINISTRATIE.

In de Bekendmaking „Liquidatie dollardeviezenrekeningen" is onder b. een fout gelopen, die wij bij deze herstellen. De zinsnede: „en fls. 1.88¾ op Aruba per U.S. dollar" moet zijn: „en fls. 1.88¼ op Aruba per U. S. dollar."

De bepaling is als volgt:

b. voor waarden, die na de 17de Juni 1946 onder berusting der locale bankinstellingen zijn gekomen fl. 1.885 voor Curaçao en fl. 1.88¼ op Aruba per U. S. dollar, terwijl voor wat betreft andere valuta's de overneming zal geschieden tegen de op de datum van overneming geldende verkoopkoers.

METHOFERS OPVOLGER.

Op het ogenblik logeert op Piscaderabaai Mr. M. M. L. Savelberg, die uitgezonden is als gezantschapssecretaris voor ons Gezantschap te Caracas. De heer Savelberg — die gehuwd is met een nicht van Mr. Desertine — zal den huidigen gezant Mr. Arthur Methöfer opvolgen als gezant.

ER ZIJN NOG N.S.B.-ERS.

De beide N.S.B.-ers, die bij het vertrek van de Boissevain wisten te ontsnappen de heren Hofman en Van Est, zijn gesignaleerd op Curaçao. Men weet dus dat ze nog in ons midden toeven.

NAAR NEDERLAND.

Met het KLM-vliegtuig van morgen vertrekken naar Amsterdam de volgende passagiers:

Frederik Ernst Francis, Wilhelmina Jacoba Francis—Arntzenius, Cary Francis, Constance Jacqueline Francis, Arnoldus de Troye, Anna Loortje Adriana de Troye—de Man, Willem Jan de Troye, Arnoldus Nicolaas de Troye, Elisabeth Maria Jacoba Catharina Koster—Vos, Inez Koster, Marian Koster, Karin Koster, Helena Jacoba Brouwer—Hartog, Robbert Brouwer, Everardus Johannes Wouters, Guillermina Wouters—Hart, Erna Wilhelmina Wouters, Magda Grisilda Wouters, Evert Randolph Wouters, Marregie Bakker —Verdoorn, Marinus Bakker, Willem Bakker, Hubert Leonard Vos, Isabella Henriette Cecilia Vos|Dittmar, Antonio Huberto Vos, Henry Leonard Vos, Edith Marlene Vos, Evan Cecil Vos, Edwin Anthony Vos, Amy Dorothy Vos, Jacob Jan Rouwenhorst, Pietertje Hendrika Veronica Rouwenhorst—Maaskant, Hendrika Alida Veronica Rouwenhorst, Arthur Rouwenhorst, Leendert Boeren, Adriana Boeren—Kluiver, Dieuwertje Agatha Leeuwerik—v.d. Molen, Alida Mararetha Leeuwerik, Margaretha Hendrika Klasina Bos—v. Doorneveld, Engeline Elisabeth Joanna Berdina Bos, Olga Bos.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

5 Augustus: Armonica Lopez, Maria M. en Aura J. de Martijn; Hans L. Muller, Carmen en Ambrosio Croes; Rachid Elmsorsi, Nic van Meeteren, Mabel en Yvonne Marugg; Anna Maria Duarte, Jan de Goederman, Angelina de la Croez, Ligia Mane, Owen P. Smith, Felicia de Stille, B. Metharen, Seraatje de Windt, Harriette C. Herdegyn, Simon Dirkmaat, Harry G. Valen.

6 Augustus: Gee Schoorl, Jan Poullie, K. van de Bos, E. A. Stockman, Bernardus Vocks, Helena de Bie, Paulina T. Kroon, Aura Odor, Anie Garrido, Theresita Boekhoudt, Norma Lacle, Louisa Wild, Clea Thyssen, Theoninta Gomez, Milda Arends, Fransisca en Delia Coronel, Plonia Valk, Ali Elmonteni, Yvon Josepa, Mathia Jozef Maduro, Ani Kraayeveld, Robley D. Evans Felix Herde.

Aruba — Curaçao.

5 Augustus: Carmen Padilla, Felix R. Herde, Nathalie en Theotoria Tjietje; de Zusters Dorothea, Aletta en Eucharia; Cicilia Vlijt, Elenita Locadia, Johan Rock, Emilia de Bulos, Gilberto Pichardo, John Fernandez.

Curaçao — Bonaire.

5 Augustus: Piet Abraham Pop, Julian Abraham, Alejandro Salah, Richard en Sikna Sintjago; Humberto Ellis, Louisa Martis, Petra en Max E. J. Evertsz; J. E. Hart.

Curaçao — Kingston.

6 Augustus: Josephus van Leare, Jlieta Paulina van Laere — Sprockel.

Curaçao — La Guayra.

5 Augustus: Otilia Paulina, Nelson Richard en Myrna C. Sprock; Antonia e Suza Jardim, Luis Enrique en Ana de Palacios; Juana de en Teresita Tamayo.

Maracaibo — Curaçao.

5 Augustus: Antonio Bescos, Rafael Angel Montiel P., Manuel Delgado Michelana, Cristina Osorio de Delga, Carmen Edilia Briceño, Jaire Jose Boscan, John Rafael Troconis.

SURINAME

DE ONTVANGST DER AFVAARDIGING.

De afvaardiging werd te Paramaribo groots ontvangen. Er was veel volk op de been. In optocht ging het naar de Cultuurtuin waar Frederik H. Lim A Po, die een krans over de schouders kreeg, een redevoering hield. Hij ging daarbij te keer tegen Joh. van de Walle die tussen de menigte zat en zeide o.a.: „Het Aneta-bericht dat de delegatie terugkeert met een ontwerp-staatsregeling is niet waar. Of ik aan kwade trouw of iets anders moet denken weet ik niet maar in ons midden is een man die Aneta-berichten verzorgt en dit niet doet op de wijze zoals wij zouden willen. Deze man moet weg. En al zou de delegatie geen succes hebben bereikt, zij heeft toch dit succes, dat deze man wordt teruggeroepen."

Het volk juichte hierop en een politie-inspecteur ging vlak bij den Heer van de Walle staan om hem eventueel te beschermen, doch het kwam gelukkig niet tot handtastelijkheden.

Van de Walle heeft in de kranten het Aneta-telegram onvertaald laten publiceren. Het is een telegram uit New York en de verklaring betreffende het meenemen van de ontwerp-Staatsregeling zou door Da Costa Gomez zijn afgelegd. In een telegram van Aneta uit New York wordt bevestigd dat Gomez de verklaring heeft afgelegd, maar er staat bij, dat indien dit thans ontkend wordt, Gomez de in het Engels gestelde vraag van den Anetaman niet begrepen heeft.

NIEUWS van OVERAL

BIJNA 50.000 ECHTSCHEIDINGEN IN ENGELSE LEGER.

Geestelijke leiders waarschuwen.

De mededeling van Sir Hartley Shawcross, procureur-generaal, in het Lagerhuis, dat de snelheid in de behandeling van de echtscheidingsaanvragen van militairen, tegen het einde van dit jaar opgevoerd zou zijn tot 20.000 per jaar, en de daaropvolgende debatten, die een wel zeer droevig beeld gaven van de huwelijksmoraal, zijn in de afgelopen weken gevolgd door een reeks ernstige waarschuwingen van Engelands geestelijke leiders.

Kardinaal Griffin.

„Er is maar één geneesmiddel tegen de echtscheidingen in dit land en dat is de afschaffing van alle echtscheidingsrechtbanken"

Aldus sprak de kardinaal-aartsbisschop van Westminster op een massa-bijeenkomst van 20.000 katholieken te Manchester.

„Het is niet eenvoudig in onze dagen het gezinsleven de de leer van Christus te doordringen. Er is zoveel om ons heen wat hier tegen strijdt: de slechte invloed van pers en radio, de woningtoestanden, die het zeer moeilijk maken een gezin fatsoenlijk groot te brengen de algemene opinie, dat beginselen moeten wijken voor het genot".

Daarom pleitte de kardinaal voor een grootse propaganda van pers en radio voor het gezonde gezinsleven. Ook moeten de jongens en meisjes worden opgevoed voor het vader- en moederschap. Eveneens moeten man en vrouw opgevoed worden tot onbaatzuchtigheid en edelmoedigheid. „Geen morgenbuien, want het is maar al te waar dat vele echtscheidingen beginnen aan de ontbijttafel".

Ook moeten de moeilijkheden van de gedemobiliseerden begrepen worden en zeer spoedig zal daarom een huwelijksadviesbureau geopend worden in Londen, allereerst voor de terugkerende soldaten, maar tevens als blijvend instituut.

Aartsbisschop van York.

Van Anglicaanse zijde besprak Dr. Garbett, aartsbisschop van York in een rede voor de convocatie van York het ontstellende cijfer van 48.500 echtscheidingsaanvragen bij de strijdkrachten.

„Volgens deze cijfers zou 1 op de 10 van de tegenwoordige huwelijken mislukken. Deze getallen spreken een ernstige taal maar nog veel ernstiger is het gemak waarmede het verbreken van de huwelijksvrouw getolereerd wordt en de dwaze ridderlijkheid, die de vrouw van de kant van den man meent te mogen verwachten bij het leveren van de bewijzen, die voor de scheiding noodzakelijk zijn.

Dit alles toont de achteruitgang van de publieke opinie in haar houding tegenover iets wat nog niet zo lang geleden beschouwd werd als een zonde niet alleen tegenover God, maar ook tegenover de maatschappij".

Als middelen tegen de onrustbarende toeneming der echtscheidingen bij het leger gaf Dr. Garbett aan: meer verlof, en meer pogingen tot verzoening voordat het tot een scheidingsprocedure komt. De ervaring bij de geestelijke verzorging van de militairen heeft geleerd dat in 30 procent van de gevallen verzoening mogelijk bleek.

Belangrijk boek.

„Is het niet mogelijk", schrijft de Bisschop van Londen, in de „Sunday Times", dat deze droevige toestand zijn oorzaak vindt in een volkomen gemis aan inzicht in het wezen van de huwelijksliefde?" Daarom verwelkomt deze Anglicaanse bisschop het zo pas verschenen boek van den Provinciaal der Paters Jezuïeten in Engeland, Pater M. C. d'Arcy S.J. „The mind and heart of love", waarin deze grote theoloog en psycholoog op sublieme wijze betoogt hoe in de echte huwelijksliefde verstand en hart volkomen in harmonie zijn met elkander, terwijl er ook geen tegenstelling behoeft te bestaan tussen profane en geestelijke liefde. De bisschop hoopt dat deze diepzinnige beschouwingen van Fr. d'Arcy, op meer populaire wijze behandeld, spoedig gemeengoed mogen worden van de massa, die zich nu alleen laat voorlichten door de dictators van onze tijd: het theater, de bioscoop en de moderne roman".

FRANKRIJK GAAT MET VIET NAM ONDERHANDELEN.

President Ho Chi Minh te Parijs.

De correspondent van de NRC te Parijs schrijft in zijn blad:

In een klein maar deftig hotel in de buurt van de Champs Elysées heeft de president van de Indo-Chinese vrijstaat Viet Nam, de heer Ho Chi Minh een honderdtal Franse en buitenlandse journalisten op de thee gevraagd.

President Ho Chi Minh, wiens incognito nog niet is opgeheven, zal binnenkort, bijgestaan door een gouvernementele en parlementaire delegatie van Viet Nam met admiraal Thierry d'Argenlieu, hoge commissaris in Indo-China en een Franse delegatie besprekingen voeren over de toekomstige status van zijn land in het kader van de Indo-Chinese federatie en de Franse unie.

De president, die een khaki-uniform zonder onderscheidingstekenen droeg, heeft in een korte toespraak op de „vrij grote vooruitgang" gewezen, die sedert het accoord van Hanoi op 6 Maart is gemaakt. Sedert dien heeft hij met admiraal d'Argenlieu geconfereerd, zijn voorbereidende onderhandelingen in Dalat gevoerd en is een parlementaire delegatie van Viet Nam naar Frankrijk gereisd, die hier volgens den president zeer goed is ontvangen, zowel door de regering als de bevolking.

De datum en de plaats voor de komende besprekingen zijn nog niet vastgesteld, maar de president heeft de verwachting, dat de toekomst een oprechte en broederlijke samenwerking tussen Viet Nam en Frankrijk zal brengen.

Naar men zich zal herinneren is de republiek Viet Nam ontstaan uit het streven naar onafhankelijkheid van de Annamietische vrijheidsbeweging Viet-Minh en op 6 Maart j.l. heeft de Franse regering de republiek Viet-Nam erkend.

Sinds enige weken logeert ook de koning van Cambodja in Parijs.

Cambodja is sinds 14 Februari een autonome staat (vroeger een protectoraat) en ook de koning van Laos zit weer op zijn troon. Het belangrijkste deel van Indochina is echter Cochinchina, dat sinds kort een voorlopige regering heeft gekregen. De Franse regering heeft het voornemen om zo spoedig mogelijk een referendum in Cochinchina te houden om het volk te laten besluiten of het als een onafhankelijke staat tot de Indo-chinese federatie (omvattende: de republiek Viet-Nam en de koninkrijken Cambodja en Laos) wil toetreden of dat het zich wil aansluiten bij de republiek Viet-Nam. Wat nu de onderhandelingen met Viet-Nam betreft, deze zullen hoofdzakelijk lopen over de diplomatieke relaties, die de republiek met andere mogendheden wenst te onderhouden, de toekomstige status van Indo-china en de economische en culturele betrekkingen tussen Viet-Nam en Frankrijk.

EEN UITGESTELDE HULDIGING.

We kunnen ons het leven moeilijk meer zonder fiets voorstellen, zelfs in deze tijd. Kirkpatrick Mac Millan, de uitvinder van het met pedalen voortbewogen rijwiel, is een van degenen die een grote invloed hebben geoefend op het moderne verkeer. In 1939 was het een eeuw geleden dat hij zijn uitvinding deed. Het uitbreken van de oorlog was, evenwel oorzaak dat geen herdenking kon plaats vinden. Nu heeft men echter plannen gemaakt, het eeuwfeest van de fiets te vieren. Een krans zal op Mac Millans graf worden gelegd en op de muur van de smederij te Courthill, Dumfries, waar de eerste fiets is vervaardigd, zal een gedenkplaat worden aangebracht.

PETROLEUM EXPORT.

Gedurende de laatste 5 maanden heeft Venezuela 22.263.341 kubieke Meters ruwe petroleum uitgevoerd. Dit toont dat de wereldaanvraag voor Venezolaanse Olie een solide karakter bezit.

DAAR WORDT GEWERKT.

De tractorfabriek te Stalingrad, die drie jaar geleden nog één grote puinhoop was, heeft onlangs de vijfduizendste tractor na de heropbouw afgeleverd.

ZEEPTEKORT IN AMERIKA.

Een storm raasde over Zanzibar en rukte alle bloesems van de cocospalmen. Er komen dus geen cocosnoten en het eiland kan geen copra leveren. Daardoor missen de zeepzieders van Oost-Afrika hun grondstoffen en zullen zij vier maanden lang geen zeep kunnen maken.

De Liquidatie van het Derde Rijk

Als ge door Duitsland rondreist ziet ge natuurlijk niets van de vermaarde ondergrondse bewegingen. Ge hoort er wel van: verhalen van Geallieerde overvallen op huizen waarin zich enkele fanatieke Hitlerianen hadden verschanst; in Aken duwt men u wellicht een pamflet in handen, waarin het weer flink op los gaat: „Heil Hitler!", maar voor het overige is de ondergrondse wat zij zijn moet: ontrokken aan het daglicht en de nieuwsgierigheid van den passant, totdat met een flinke knal b.v. het tóch al aardig tochtige Hoofdbureau van Politie op de Alexanderplatz in Berlijn in de lucht vliegt. Ze zijn er dus nog, de Nazies. Af en toe harkt de Intelligence Service er een aantal bijeen, maar er zullen er nog altijd genoeg overblijven: zo al niet in gelijke felheid van actief en geweldadig verzet, dan toch in lijdelijke tegenstand, in sabotages als de beruchte „verdonkeremaning" van industriële inrichtingen in een verzet naar de geest dat men b.v. meent te ontmoeten bij het Anthropologischer Gesellschaft, dat lezingen doet houden onder de veelbelovende titel: „Der Deutsche Geist hat nicht vollendet", m.a.w. de volgende keer beter!

Die Duitse geest blijft overigens zichzelf gelijk. In het stadion van Düsseldorf won een Duits elftal van het team der 53e Britse divisie. Na afloop zei een in extase verkerende toeschouwer tot een Engels soldaat: „Man, je weet niet wat deze overwinning voor ons betekent. Eindelijk hebben we jullie verslagen bij jullie eigen beroemde nationale spel!" De Brit trok eens aan zijn sigaret. Hij zei berustend: „All right, bov. Nu is het jullie beurt. Wij hebben al gewonnen bij dat nationale spelletje van jullie! Keep smiling!"

Zuiveren.

De bezegeling van deze overwinning kan men voor een deel: denazificatie noemen, in de zin van ons eigen vermaarde zuiveren. Maar het gaat in de Britse bezettingszône heel wat sneller en eigenlijk ook gemoedelijker, al zal de degelijkheid er wel onder lijden. Het probleem ligt er dan ook anders dan bij ons. Waar in Nederland een zuivere (?) massa oordeelt over een beperkt aantal landverraders en collaborateurs, en over al wat verder als zodanig ter tafel wordt gebracht, moet in Duitsland iedereen als een meer of minder verdachte worden beschouwd, vooral als hij een baantje had. En dat kwam daar nog al eens voor!

De kam moet er dus flink doorheen in de hoop dat men enkele schavuiten aan het daglicht brengt, die niet langs andere wegen zijn ontdekt. Maar dit moet snel gebeuren, want het gehele maatschappelijk verkeer kan niet wachten tot iedereen zuiver is verklaard. En dus duizelt men van de getallen die reeds zijn onderzocht en van het etiket: „nu, vooruit dan maar" voorzien; het enige opschrift dat na deze procedure past.

In Hamburg heeft ons een zeer charmante en zeer kordate dame er een en ander van verteld. Ze heeft haar bureau in een van de vele kamers die het grote Hamburgse hotel rijk is waarin de Britten hun hoofdkwartier hebben. De Hamburgers zèlf vertellen u, terwijl ze met een half oog kijken naar de kolossale betonnen Luftschutzbunker die gebouwd is in een park (ze begonnen te laat met de bouw, meneer, veel te laat: dat heeft ons duizenden doden méér gekost) en vele permanent tot woning dient, dat de grote hotels bij de bombardementen opzettelijk zijn gespaard omdat de Geallieerden hoofdkwartieren een onderdak behoefden.

„Belachelijk" noemt de Engelsman deze bewering. Maar dat de grote hotels er nog stáán, is een feit...

De methode.

De denazificatie gaat als volgt: alle personen die voor een onderzoek in aanmerking komen vullen een „Fragebogen" in, een formulier waarop talrijke vragen naar Nazie-activiteit voorkomen. De dame die ons inlichtte zat achter deze vragenlijsten verschanst. Lid van de Partij? Van Winterhilfe? S.A.-man? Rang? Andere activiteit? En zo twee bladzijden lang. Verder o.m. over de „Zaken" reizen die vele in de oorlogsjaren gemaakt blijken te hebben.

De ingevulde vragenlijst wordt bekeken, er wordt geadviseerd door een college van „betrouwbare" Duitsers: de eindbeslissing is bij het militair bestuur. Zo kamt men b.v. de politie, het onderwijs en de overige ambtenaren uit.

Cijfers?

In 8 maanden tijd werden in de gehele Britse zône 636.447 gevallen onderzocht; in 502.174 gevallen werden de betrokkenen op hun post gehandhaafd; 1033 vervolgingen werden ingesteld wegens het geven van een vals antwoord; 80.777 personen werden ontslagen, waarbij o.m. de pensioenrechten vervallen en gelden werden geblokkeerd; ten aanzien van 46.181 andere werd een nader onderzoek ingesteld. In Hamburg, waar alleen al 136.000 gevallen moeten worden behandeld, was men in die tijd in 72.602 gevallen gereed, waarbij 461 arrestaties en 11.902 ontslagen hadden plaats gevonden.

Bij het Hamburgse onderwijs b.v. waren bijne 1300 personen ontslagen, 50 gearresteerd, 150 „verdacht", bij de politie respectievelijk 1000, 140 en 55, bij de posterijen 440.45 en 7.

Deze cijfers geven een bevredigende indruk van het tempo der zuivering. Maar ge kunt u terecht met angst en beven afvragen hoe het in hoofd en hart van de 502.174 als zuiver „getekende" in werkelijkheid is gesteld!

„Keep smiling" zou de Brit zeggen.

De stem van het volk in een treincoupé.

De treinen rijden: de mensen praten.

In een paar dagen tijds heb ik héél Nederland geïnterviewd. De omgeving, waarin die gesprekken plaats hadden, was telkens dezelfde: een treincoupé.

Die treincoupé's glijden weer mee in de lange treinen. Van Groningen naar Den Haag met een omweg over Deventer en Apeldoorn. Van Maastricht naar Amsterdam. Van Amsterdam naar Rotterdam.

Conducteur, die tussen Deventer en Zwolle met je electrische lampje op je doorgesleten dienstregeling, mijn reis voor de volgende dag hebt zitten uitzoeken, ik begrijp je trots. Je had gezien, dat er in één wagen van de trein electrische lampen hingen. En die had je aan het branden gekregen, zodat er een hele wagen prettig gestemde mensen meereed. Je had goed werk gedaan.

Vroeger bracht je in één dienst een trein van Zwolle naar Roosendaal en terug en je maakte in die dienst soms 800 kilometers. Nu is die dienst tien uur en nog langer en dan zijn het maar een 150 kilometers.

Die nieuwe Zweedse locomotieven zijn prachtig. En als ze die inderdaad laten rijden op de lange trajecten van Groningen naar Amsterdam of Den Haag en van Maastricht naar Amsterdam, dan zullen de reizigers op die trajecten het ook weer wat makkelijker krijgen. Hoeft een reiziger uit Groningen dan niet vijf kwartier in Utrecht op aansluiting naar Maastricht te wachten, dan scheelt dat ook al een stuk. De reis duurt nu nog veertien uren. Dat is een hele zit!

De bollenkweker.

Tussen Amsterdam en Den Haag ben ik tegenover den bollenkweker terechtgekomen. De fel-gele velden gleden voorbij de ramen met plekken wit en blauw en rood ertussen. De reizigers keken en vonden het prachtig. U, mijnheer keek ook, maar met een ander oog. Met het oog van den kenner. Ja meneer, u hebt me veel verteld. Dat bollenkweken een mooi, maar een moeilijk vak was. U zag zo maar op honderden meters afstand uit de trein welke soorten er op de velden stonden. U was trots op de bloemen. „Meneer", zei u, „u had eens moeten zien wat we twintig jaar geleden kweekten en wat er nu staat. Maar het buitenland wil onze bollen nog niet. Als we er zelf eens op uit konden om relaties te maken, dan zou het wel beter gaan en zouden we deviezen verdienen. Regeringsambtenaren kunnen dat niet. En de kwekers moeten te lang op hun geld wachten".

De huismoeders.

Twee moeders heb ik ondervraagd. Eigenlijk was het niet nodig iets te vragen. Ze vertelden zo wel wat op heur hart lag. Allebei vertelden over de hongerwinter. De een, die in Deventer woonde, over de lange stoeten ellende die voorbij haar woning waren getrokken en waarvan ze er heel wat warmte en onderdak had gegeven. De ander over de manier waarop zij haar man aan de Duitsers ontfutseld had. Het was een prachtverhaal. Het duurde bijna van Apeldoorn tot Amersfoort. Als er plaats in de krant was, kwam het er helemaal in. Met de bizonderheden over de slechte buurvrouw, die de hele straat in opspraak brengt, er bij! En met een verslag over de tochten, waarop eten werd gehaald. Nu had u al weer dertig eitjes op de kop getikt. Bij twee en drie tegelijk en u was daarvoor van Hilversum naar Vollenhove gereisd. Ze kosten maar twee dubbeltjes. Dat is redelijk.

Over „zwart" gesproken.

Over „zwart" gesproken, daar wist de slager in wéér een andere coupé die een „zwarte", maar daarom niet minder smakelijke „Camel" rookte, ook over mee te praten.

De laatste maanden, vertelde hij, zijn er tussen Roermond en Sittard door een huidenkoopman zoveel vellen opgekocht van clandestien geslacht vlees, dat er ten minste 900.000 kilo vlees moet zijn verkocht. En hoeveel vellen zijn er nog in de grond gestopt! Alle boeren slachten maar raak, vooral varkens. Als al dat vlees naar de winkels kwam, had iedereen meer dan hij kopen kon. Deze slager wilde het vlees van de boer hebben. Dan kon iedereen zoveel kopen als zijn portemonnaie toeliet en dan zou er geen enkele reden meer zijn om nog naar de boeren te lopen. De prijzen zouden in het begin wat stijgen, maar daar zou door verminderde vraag gauw een daling op volgen.

Als het waar is — en ik ben geneigd te geloven, dat er véél meer vlees is, dan we denken, — zou de oplossing te overwegen zijn. Als met een paar maanden duur vlees de hele gifhandel is ongekeurd vlees, de kop kon worden ingedrukt, zou er heel wat gewonnen zijn.

Zo was het.

Nu reed mijn coupé op de Zuidelijkste spoorlijn van ons land. Een coupé vol middenstanders die van de jaarbeurs kwamen. Zoals alle Zuiderlingen zagen zij het leven van de optimistische kant.

— Wat zijn we stommelingen geweest, zei de kruidenier. Maar we wisten het niet. Toen die oorlog uitbrak hadden we bar slechte jaren achter de rug. En we vonden, dat we hele pieten waren, dat we toen ineens zo goed konden verkopen. Al mijn klanten ben ik afgerend en ze waren er nog niet eens dankbaar voor.

— Dit is mijn mooiste verhaal. Ik hoorde, dat de sla-olie op de bon zou komen en ging bij mijn grossier nog een vat halen van 200 liter. Daarvoor huurde ik een vrachtauto, die me vijf gulden kostte. Alle klanten kregen sla-olie. Ik had alleen over wat er op de grond was gemorst. Zo maar veertig gulden verdiend. Wat een held...

— En die sigaretten, die ik had, zei een ander. Honderdduizend stuks. „Ergens in Nederland". Verkoopprijs 15 cent per pakje. Inkoop 13½ cent. Daar werkten we toen voor. Ik had dat partijtje al eerder kwijt willen raken, maar niemand wilde het kopen. Toen kwam er op een middag iemand in mijn winkel, die naar sigaretten vroeg. Het merk kwam er minder op aan. Die kerel wist van wanten. Hij kocht de hele partij. Ik dacht ook dat ik pienter was en vroeg een kwartje winst per duizend stuks. Zo maar 25 gulden verdiend met één handeltje.

— Als er weer eens oorlog komt, ja dan...

Nu was hun enige verlangen hun winkels weer even vol te zien als voor de oorlog.

(De Volkskrant)

Boeken over Kardinaal Newman.

P. W. Assmann wijdt in de Linie een lang artikel aan Newman en wijst daarbij op het boek van Denis Gwynn, dat voor hen, die niet bekend zijn met het leven en werken van Newman een bij uitstek geschikte bron is.

Dr. Denis Gwynn geeft in het eerste artikel een levensbeschrijving van Newman, die, bij alle beknoptheid, toch meer is dan een kroniek. Hij laat b.v. uitkomen over welke grote afstand Newman tot de Kerk is gekomen. Nog in 1833 schreef hij: „Wat het Rooms-Katholiek systeem betreft, ik heb dat altijd zo verfoeid dat ik het niet meer zou kunnen verfoeien door er nader kennis mee te maken".

Ook worden de vele moeilijkheden en teleurstellingen gememoreerd, die hij in zijn leven heeft ondervonden: het plan van de universiteit te Dublin, de vijandige houding van Manning en Ward, de episode met The Rambler, de bijbelvertaling, die hij zou verzorgen, de aanvallen van Kingsley, de moeilijkheden in verband met de onfeilbaarheidsverklaring. Newman was tenslotte reeds tachtig jaar toen het kardinalaat de goedkeuring van het Vaticaan vertolkte en hij zeggen kon: „De wolken zijn thans voorgoed boven mij afgetrokken".

In het essay van Dr. H. Francis Davis, dat de vele miskenningen van Newmans Katholicisme onder de loupe neemt, wordt o.a. nog eens besproken het fantastische, misleidende boek van Abbé Bremond, in het Engels vertaald als The Mystery of Newman. Abbé Bremond heeft overigens later te kennen gegeven dat zijn boek een vergissing was.

Veel en heftig omstreden.

De innige, de heilige religiositeit van Newman — in beschouwingen over Newman wordt deze, toch tenslotte belangrijkste, trek van zijn persoonlijkheid nog wel eens te weinig aandacht geschonken — blijkt uit het essay van Father Tristam. Hij aarzelt niet bij Newman van „saintly" te spreken. Uit het na zijn dood uitgegeven boek Meditations and Devotions of Cardinal Newman, blijkt zijn innerlijk leven: diep-gelovig, nederig, volkomen van de wereld afgekeerd.

Het laatste essay, eveneens van Father Tristam, geeft een overzicht van de uitgaven van Newmans werken, met verduidelijkende aantekeningen.

Belangrijker door veelzijdigheid en diepte van behandeling, is A Tribute to Newman, waarin Prof. Michael Tierney dertien essays, uitsluitend van Katholieken, heeft bijeengebracht en uitgegeven door Browne en Nolan, Dublin. Hierin worden vrijwel alle facetten van zijn persoonlijkheid en werk belicht, de essays vormen samen een diepe grondige en nauwkeurige verklaring van Newmans geest en van zijn belangrijkheid voor het tijdvak waarin wij thans gaan leven; zij geven het boek actualiteit boven de historische verdiensten en daarover heen.

Newman is een veel en heftig omstreden figuur geweest; men weet dat de modernisten hem voor zich hebben opgeëist. Toen Newman zijn Essay on Development had geschreven, verontrustte het sommige conservatieve Katholieke critici, en het wekte enig wantrouwen dat er eigenlijk steeds min of meer aan verbonden is gebleven. Een der essayisten, Dr. Philbin, rekent hier definitief mee af. Hij toont de essentiële orthodoxie aan van het Essay on Development; hij betoogt dat het vooroordeel er tegen eigenlijk het resultaat is van Newmans genialiteit. Want na voor zichzelf voor het geloof te hebben gestreden, voorzag hij de moeilijkheden, die zich in de wereld gingen ontwikkelen en was in het beantwoorden en verslaan daarvan andere Katholieke geesten ver vooruit.

Voorganger, ook in toekomst.

Na zijn dood citeerden de modernisten passages uit zijn Essay on Development; ook zij spraken van ontwikkeling. Philbin toont echter aan dat zij „poles apart" van Newman waren. „Hun doctrine was dat dogma's verglijden met de tijden en dat het eens geloofde tenslotte wordt gezien als een mythe of embleem van een meer spirituele waarheid. Newman toonde aan dat werkelijke ontwikkeling, historische, Katholieke ontwikkeling in tegenovergestelde richting plaats heeft. Geen ontwikkeling in vaagheid, maar in de preciese en formele definitie. Geen vervagen in nevel, maar kristallisatie in vastgestelde waarheid."

In al zijn hoofdstukken is dit boek verhelderend en instructief; de lezer blikt klaar in het historisch perspectief; hij ziet Newman daarbij ook als een der figuren, een der strijders en leraren, die gevolgd kunnen worden in onze huidige en toekomstige strijd.

Hen, die een biografie van Newman willen lezen, mogen we nog opmerkzaam maken op het pas bij Sheed and Ward verschenen werk van John Moody: Jonh Henry Newman.

Dit is bij uitstek het boek voor den belangstellenden leek. Het geeft nl. een beknopt, maar toch volledig levensverhaal en daarnaast een interpretatie van Newmans leven en werken. Ook aan de figuren, die Newman hebben beïnvloed, aan tijdgenoten en hun ideeën, is aandacht gegeven. Het boek is ook daarom zo bruikbaar voor hen, die geen bepaalde kennis bezitten van deze tijd, zijn geestelijke en maatschappelijke stromingen, wijl de schrijver geen begrippen en stelsels vermeldt, zonder daarvan een verklaring te geven en den lezer bij elke, hem voorgestelde figuur een schets daarvan te geven. Ook alle belangrijke werken van Newman worden beschreven, geïnterpreteerd en verduidelijkt door citaten van voldoende lengte.

ONS KONINKRIJK

PASSEN-PASSE IN AMSTERDAM.

Wekelijks duizend aanvragen.

„Uw persoonsbewijs, alstublieft. Hebt u pasfoto's? Mag ik ze even zien? In orde. Daar op de bank kunt u gaan zitten..."

En een volgend slachtoffer perst zich op de lange banken tussen tientallen lotgenoten, allen gegadigden voor een nieuw paspoort, en wacht geduldig af, tot ergens achter de „toonbank" een ambtenaar opduikt en zijn naam afroept.

Dag in, dag uit vindt men hetzelfde beeld bij het Bevolkingsregister in de Plantage Kerklaan: een lange rij Amsterdammers, die uren wachten en een zucht van verlichting slaken, wanneer zij eindelijk hun zeven en een halve gulden kunnen offeren. Veertien dagen later vindt men dezelfde mopperende mensen terug bij het Stadhuis, waar zij het blauwe boekje kunnen afhalen. „Echte ambtenarij", vertellen ze elkaar. „Waarom moet dat nu veertien dagen duren, voor je je paspoort ontvangt?"

In werkelijkheid is deze tijdsduur, gezien het omvangrijke werk, allerminst lang. Eerst volgt contrôle in het Bevolkingsregister, die tot voor kort zeer werd bemoeilijkt door de brandschade, het saboteren van de Duitse maatregelen en niet in de laatste plaats door twee verkiezingen in één maand tijds. Daarna worden lijsten samengesteld, die respectievelijk naar het politiebureau, het Bureau Nationale Veiligheid en de P.R.A. worden gestuurd, waar wordt onderzocht of men wel met een ordentelijk burger en niet met een loslopenden S.S.'er te doen heeft.

Deze gang van zaken maakt het noodzakelijk, dat het werk langer duurt dan vóór de oorlog alvorens men in het bezit is van zijn pas. Daarbij komt dat, hoewel het aantal aanvragen — ruim duizend per week — niet zoveel groter is dan in vroeger jaren, het daaraan verbonden werk omvangrijker is geworden. Reizigers naar België en Luxemburg, evenals zeevarenden, konden vroeger volstaan met een bewijs van Nederlanderschap. Thans is een paspoort vereist. Verlengingen komen bijna niet voor; steeds moet dus een nieuw boekje worden ingevuld. Het is daarom zaak voor reizigers naar het buitenland, het paspoort zeer tijdig aan te vragen en er rekening mee te houden, dat met de behandeling der aanvraag ten minste veertien dagen zijn gemoeid.

Aan de ene kant geeft de gehele passen-affaire een voordeeltje voor het rijk: vijf gulden per pas. De keerzijde van de medaille is evenwel zeer duister, want een aantal passen komt in handen van lieden, die er geen been in zien, ons land verder naar de afgrond te voeren: de zwarte handelaars en consorten.

Het weinige aan sieraden en gouden munten, dat ons na de oorlog is gebleven, wordt door deze staatsvijanden naar onze Zuiderburen gesmokkeld en daar omgezet in allerlei artikelen, die in Nederland weer voor hoge prijzen van de hand gaan.

Alle instanties, die bij de uitreiking van paspoorten ingeschakeld zijn, blijven echter waakzaam en oefenen regelmatig een strenge contrôle uit.

CHINA EIST SCHADEVERGOEDING.

De Chinese ambasade heeft naar Associated Press uit Den Haag meldt, bij het Nederlandse Ministerie van Buitenlandse Zaken een nota ingediend in verband met de op een groot aantal Chinezen op Java gepleegde moorden.

In deze nota wordt o.a. gezegd: De massa-slachting gebeurde op een tijdstip, dat Nederlandse gewapende strijdkrachten het gezag overnamen in het bewuste gebied, dat door de Indonesische troepen verlaten werd. Daarom waren op dat ogenblik de Nederlandse strijdkrachten voldoende sterk en ook in de gelegenheid om bescherming te verlenen aan de Chinese onderdanen in dat gebied.

Derhalve eist de Chinese regering, dat zij, die de misdaad begingen, gestraft zullen worden, dat aan de families der slachtoffers schadevergoeding wordt verleend en dat practische en doeltreffende maatregelen worden genomen om een herhaling van zulke incidenten te voorkomen".

In de nota wordt verder gezegd, dat de Chinese regering zich verder het recht voorbehoudt om schadevergoeding te vragen voor eventueel geleden verliezen.

Een zegsman van het Ministerie van Buitenlandse Zaken deelde de Associated Press mede, dat een officieel Nederlands antwoord op de Chinese nota pas gegeven kan worden, indien het onderzoek, dat thans ingesteld wordt ten einde is.

Voor zover echter tot nu toe kan worden nagegaan, aldus de zegsman, was een groot percentage van de slachtoffers Nederlands onderdaan van Chinese afstamming. Volgens berichten, die tot nu toe ontvangen zijn, bevonden zich geen Nederlandse troepen in het gebied, waar de moorden zijn gepleegd. De zegsman verklaarde ten slotte, dat de Nederlandse regering van mening is, theoretisch wel de verantwoordelijkheid te dragen voor gebeurtenissen in het gehele gebied van Nederlands Oost-Indië, maar dat zij in de practijk niet verantwoordelijk gesteld kan worden voor gebieden, die onder het gezag van Sjahrir staan.

DE RANGEN BIJ DE KONINKLIJKE MARINE.

Niemand weet na zoveel jaren de vele uniforms onzer Marine te hebben gezien de juiste titels der dragers ervan. Zo wordt bijvoorbeeld iemand die schriftelijk de een titel voert, mondeling met een andere aangesproken (door militairen; burgers kunnen ook „Mijnheer" zeggen). Toch is het wel van belang nu wij onze Marine gaan opbouwen — uit beroepspersoneel wel te verstaan — hiervan meer te weten. Want iedere Nederlander kent min of meer de roemruchte handelingen van de Koninklijke Marine in achter ons liggende oorlogsjaren. Wie heeft niet gehoord van de successen in de eerste dagen van de oorlog ter zee in de Oostindische wateren, van de slag in de Java-zee, de Nederlandse hulp bij
de landingen der Geallieerden
Italië en aan de Norm
kust? Niet ten onrechte
deel van onze strijdmacht
sterk in de belangstelling
volk.

Ten einde u een duidelijk
grip te kunnen doen vorm
trent de terminologie bij
strijdkrachten — wat bij
bekend zal zijn — menen
te doen, hier een kort
te geven van de rangen
den bij de Marine.

De standen en officiersrangen.

Van onder af ondersch
matrozen 3e klas, 2e
klas. Dit noemt men stand
hoog gaande krijgt men
raal en de rangen van de
officieren: sergeant,
majoor en adjudant. Als
soneel hebben zij de aan
tels: kwartiermeester,
schipper en opperschip
manschappen kunnen
de brevetten halen, d.w.
voor een bepaald dienst
leerd hebben en hierin
ma behaald hebben. De
sen hebben een ondersch
teken op de linker mouw,
tonnetje (bottelier),
kruiste torpedo's (toped
twee gekruiste kanons
bel), twee gekruiste sein
(seiner), enz.

De officie

De onderscheidene
rangen zijn: adelborst 1e
tenants-ter zee 3e, 2e
Zij worden aangespro
„mijnheer". Op de mouw
de jas zijn de onderscheid
kens aangebracht, t.w.
velijk 1 galon plus krul,
met smalle galon plus krul
lons plus krul, 2 galons
smalle plus krul. Dit zijn
subalterne officieren.

Vervolgens zijn er de
officieren kapitein-luit
zee en kapitein-ter-zee
velijk aangesproken met
ste" en „kolonel". Ze
de mouwen 3 en 4 gal
krul.

De „vlagofficieren" zijn
bij-nacht, vice-admiraal en
tenant-admiraal. Zij allen
een brede galon van 5 cm.
met een galon plus krul.
tievelijk hebben zij dan
en 4 zilveren sterren op de
Zij worden „vlagofficieren
noemd, omdat zij een vlag
voeren. Het zijn vierkant
wit-blauwe vlaggen met
rood respectievelijk 2,
witte sterren.

De geestelijken dragen
zonder krul. De vlootpr
wordt aangesproken met
nee", de vlootaalmoezenier
„aalmoezenier".

Er zijn officieren voor
verse dienstonderdelen, nl.
ficieren van de zeedienst,
cieren van de Marine
vaartdienst (machinisten)
ficieren van administratie
ficieren van gezondheid,
cieren van de Marine Lu
dienst en de officieren v
ciale diensten.

voor blinkend koper

